

บทความวิจัย

“อิทธิพลปรัชญาขงจิตต์อรรถกรรรมเรื่องคำสารภาพ”

โดย

นางสาวมุขธิดา กงชม

รหัสนักศึกษา 05530759

เสนอ

อาจารย์พิพัฒน์ สุขะ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

ชื่อเรื่อง :อิทธิพลปรัชญาขงจื้อต่อวรรณกรรมเรื่องคำสารภาพ
 ผู้นำเสนอ :นางสาวมุขชิตา คงชม รหัสนักศึกษา 05530759
 อาจารย์ที่ปรึกษา :อาจารย์พิพัฒน์ สุขะ
 คำสำคัญ :ปรัชญาขงจื้อ วรรณกรรมเรื่องคำสารภาพ

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ปรัชญาขงจื้อ ที่มีอิทธิพลต่อวรรณกรรม ฎีปุ่น เรื่องคำสารภาพ โดยศึกษาข้อมูลจาก เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องมนุษยธรรม ความสัมพันธ์ทั้ง5

ผลการศึกษาพบว่า ตัวละครในวรรณกรรมเรื่องคำสารภาพ ได้สะท้อนแนวคิดปรัชญา ขงจื้อออกมา คือ ในด้านความสัมพันธ์ทั้ง5 แต่ละตัวละครจะมีความสัมพันธ์กัน มีการเป็น ผู้ปกครอง ผู้ได้ปกครอง เพื่อนกับเพื่อน มารดากับบุตร โดยการกระทำของบุคคลหนึ่งจะส่งผล กระทบไปให้บุคคลอื่น ซึ่งผลกระทบนั้นได้แผ่ขยายออกไปเป็นวงกว้าง

ในด้านมนุษยธรรม ตัวละครได้สะท้อนทั้งด้านดีงามในจิตใจและความไร้มนุษยธรรมที่ขัด ต่อปรัชญาขงจื้อออกมาด้วย

1.บทนำ

วรรณกรรมเรื่อง “คำสารภาพ” เป็นวรรณกรรมสืบสวนฎีปุ่น ว่ากันด้วยเรื่องของจิตใจ มนุษย์ เรื่องราวเกี่ยวข้องกับฆาตกรเขาวงกตและการแก้แค้นของครูที่ต้องสูญเสียลูกสาวไปเนื่องจาก น้ำมือของลูกศิษย์ของตนเองที่เป็นคนฆ่า สะท้อนความรุนแรงและความละเอียดอ่อนในแง่ศีลธรรม รวมถึงถ้ามองในแง่ของปรัชญาขงจื้อ มีนัยยะเรื่องความสัมพันธ์ มนุษยธรรม ความรัก ความมี เมตตา แผ่อยู่ในทุกบท และทุกการกระทำของทุกตัวละครจะส่งผลกระทบต่อผู้อื่นเสมอ

ปรัชญาขงจื้อของจีนเข้ามามีส่วนในสังคมญี่ปุ่นได้เนื่องจากในสมัยสมัยพุทธศตวรรษที่ 11 นั้น ลัทธิคำสอนของจีนได้เข้ามาสู่ญี่ปุ่นโดยภิกษุ เป็นตัวแทนคำสอนด้านจริยศาสตร์ และนำปรัชญาขงจื้อมาใช้เป็นประเพณีประชาติ โดยพวกบัณฑิตที่ทำงานเพื่อราชบัลลังก์ก็พยายามแปลหนังสือกวีนิพนธ์แบบขงจื้อออกมา (จ้านงค์ ทงประเสริฐ 2510 : 64)

ปรัชญาขงจื้อที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องนี้ จะเน้นไปที่ด้านมนุษยธรรม เรื่องความรักในเพื่อนมนุษย์ เน้นความสำคัญของจริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ทางสังคม สิ่งที่ขงจื้อเน้นไว้มากก็คือทุกๆสิ่งในความสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึงความรับผิดชอบและหน้าที่ ความสัมพันธ์ทางสังคมมีอยู่ 5 ประการ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับบุตร ระหว่างผู้ปกครองกับประชาชน ระหว่างสามีภรรยา ระหว่างพี่กับน้อง และระหว่างเพื่อนกับเพื่อน ความสัมพันธ์เช่นนี้คือชื่อทั้งปวงของความสัมพันธ์ทางสังคม และทุกๆคนที่น่าชื่อนี้ไปจะต้องมีความรับผิดชอบ และหน้าที่ ถ้าหากทุกๆคนในสังคมปฏิบัติตามนี้ สังคมจะมีแต่ความสงบสุข (ชนู แก้วโอภาส 2536 : 130)

“มนุษยธรรม” ในปรัชญาขงจื้อซึ่งที่ใช้ในเกณฑ์การตัดสินทางจริยศาสตร์ หมายถึง การกระทำที่ควรทำ ให้คุณค่ากับความระวังไหว ความอ่อนโยน ความเอื้ออาทรระหว่างมนุษย์ การที่ขงจื้อบอกว่า มนุษย์ควรรักและเกลียดตามมนุษยธรรม คือ มนุษย์ควรรักและเกลียดในแบบที่สะท้อนความเป็นผู้อ่อนโยนและอาทรต่อผู้อื่น (สุวรรณ สถาอนันท์ 2547 : 216)

เมื่อพิจารณาปรัชญาขงจื้อในด้านจริยศาสตร์ และวรรณกรรมเรื่อง “คำสารภาพ” แล้ว จะเห็นว่า วรรณกรรมเรื่องนี้ สะท้อนปรัชญาขงจื้อด้านความสัมพันธ์ของมนุษย์ออกมาอย่างชัดเจน ทั้งบิดามารดาต่อบุตร เพื่อนต่อเพื่อน ผู้ปกครองต่อผู้ใต้ปกครอง ซึ่งเป็นเรื่องที่ขงจื้อให้ความสำคัญ นอกจากนี้วรรณกรรมเรื่องนี้ยังชี้ให้เห็นถึงความรัก ความเกลียดชัง ในความสัมพันธ์ต่างๆที่จะส่งให้เกิดผลของการกระทำนั้นตามมา

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงใคร่ศึกษา “อิทธิพลปรัชญาขงจื้อต่อวรรณกรรมเรื่องคำสารภาพ” ให้ลึกซึ้งต่อไป

1.1 จุดประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาแนวคิดของขงจื้อที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องคำสารภาพ

1.2 วิธีการดำเนินงานวิจัย

1.2.1. ศึกษาเอกสารงานที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาขงจื้อในประเทศญี่ปุ่น

1.2.2. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปรัชญาขงจื้อด้านความสัมพันธ์ ทั้งเอกสารภาษาไทยและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.2.3. เรียบเรียงผลการศึกษาในรูปแบบของบทความวิจัย

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาปรัชญาขงจื้อ ที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องคำสารภาพและศึกษาความสัมพันธ์ของตัวละครในวรรณกรรมเรื่องคำสารภาพโดยใช้ปรัชญาขงจื้อเรื่องมนุษยธรรมและความสัมพันธ์ทั้ง5 เป็นฐานในการทำความเข้าใจ

2. วรรณกรรมเรื่องคำสารภาพ

2.1. เรื่องย่อ

ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ห้องb โมริกุจิ ยูโกะทราบดีว่าคนที่เข้ามาถามลูกสาวของเธอ เป็นศพในสระว่ายนํ้าหลังโรงเรียนเป็นฝีมือของลูกศิษย์ทั้งสองคนที่อยู่ในชั้นเรียนของเธอเองการ แก่แก่นจึงได้เกิดขึ้นและทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ไปสู่คนรอบข้าง โดยมีคำสารภาพของผู้กระทำแต่ละคนที่ทำหวาดหวั่นสะพรึงจิตใจได้แม้จะเป็นคำพูดของเด็กก็ตาม

เด็กชายคนแรกที่เป็นผู้ต้องสงสัยคือ วาดานาเบะ ชูยะ หรือ เด็กชายa เขาเป็นเด็กที่ฉลาด เก่งที่สุดในระดับชั้น เพื่อนๆให้การยกย่องเขา แต่เขามีนิสัยที่ประหลาด คือชอบนำสัตว์เป็นๆมาทดลองทางงานวิทยาศาสตร์ และเมื่อทุกคนรู้ว่าเขามีส่วนในการทำให้ลูกสาว โมริกุจิ ยูโกะเสียชีวิต เพื่อนก็

เริ่มลงทัณฑ์เขาต่าง ๆ จนชุกชุมไม่ไหว เขาทำให้เพื่อนร่วมห้องทุกคนเห็นว่า ทุกคนเข้ามา
รังแกเขาไม่ได้

ผู้ต้องสงสัยอีกคนหนึ่ง คือซิโมะมูระ นาโอะกิ หรือ เด็กชายb เขาเป็นเด็กที่บอบบางทาง
จิตใจ ไม่สู้คน ไม่มีความโดดเด่นเลยสักเรื่อง เมื่อ โมริจิกิ ยูโกะ พุดหน้าขึ้นว่าใครเป็นผู้ฆ่าลูกสาว
เธอ เพื่อนทุกคนในห้องต่างรู้ว่ากำลังพุดถึงนาโอะกิ หลังจากนั้น นาโอะกิก็ไม่ยอมมาโรงเรียนอีก
เลย เอาแต่เก็บตัวอยู่ในห้อง และไม่ยอมแม่ของตัวเองว่าเขาเป็นอะไร นาโอะกิโดนกดดัน โดนการมี
หัวหน้าห้องกับอาจารย์ประจำชั้นคนใหม่มาตะ โคนเรียกทุกวันจนทำให้เขาอับอายและประสาท
เสียบ

สิ่งที่ชุกะ และนาโอะกิได้รับตอนท้ายที่สุดของเรื่องก็ไม่พ้น เป็นผลกรรมที่เขาได้ทำกับลูก
สาวของโมริจิกิ ยูโกะ โดยที่มีตัวยูโกะเอง เป็นผู้ควบคุมสถานการณ์การแก้แค้น และปล่อยให้มัน
เป็นเอง จนทำให้ความเคียดแค้นกระจายไปสู่คนรอบข้าง

2.2. ผลการวิจัย

2.2.1. ตัวละครและเหตุการณ์ที่สะท้อนด้านมนุษยธรรม

โมริจิกิ ยูโกะ

- เธอจะมีความเท่าเทียมให้กับเด็กทุกคน โดยที่จะไม่เรียกชื่อเด็กนักเรียนหัววนๆ และใช้
คำพุดที่สุภาพกับนักเรียน
- สามีของเธอติดเชื้อHIV โดยที่ไม่ได้ตั้งใจ เธอก็คลอดลูกออกมา โดยไม่คิดจะทำแท้ง
แม้ว่าลูกจะมี พ่อเป็นโรคเอดส์ก็ตามและเธอสัญญากับตัวเองว่าจะรักเลี้ยงดู ปกป้องลูกสาว
คนนี้อย่างดีที่สุด
- เธออยากจะทำทั้ง ชุกะ และนาโอะกิ ให้ตายเพราะเด็กทั้งสองฆ่าลูกของเธอ แต่ด้วย
ความที่เธอมีอีกฐานะหนึ่งนั่นคือความเป็นครู เธอจึงมีหน้าที่ต้องปกป้องเด็กๆ ด้วย
ในด้าน ไร้มนุษยธรรม
- เธอตั้งใจแก้แค้นชุกะด้วยวิธีการเดียวกับที่ชุกะหลอกล่อลูกสาวของเธอ โดยการเพิ่ม
ประสิทธิภาพ ของกระแสไฟฟ้าในกระเป๋าเงินให้รุนแรงขึ้นเทียบเท่าเครื่องชอร์ตไฟฟ้า
หวังจะซื้อชุกะจนหมดสติ

- เธอยังต้องการให้หุยะ และนาโอกิสำนึกในคุณค่าและความสำคัญของการมีชีวิต เมื่อสำนึกแล้วทั้งสองจะได้มีชีวิตอยู่ต่อไปโดยแบกรับความหนักหนาสาหัสของกรรมที่ตัวเองก่อ ซึ่งเธอใช้วิธีการผสมเลือดของสามีที่เป็นเอดส์ผสมลงไปในกลุ่มนมที่เด็กทั้งสองคนดื่ม

วาตานาเบะ หุยะ

- หุยะจะเก็บหมารีแมวมาที่บ้านเพื่อทำเป็นสัตว์เลี้ยงทดลองสำหรับเครื่องมือประหลาดๆของเขา โดยจะ ทรมานสัตว์เหล่านั้นครั้งแล้วครั้งเล่า ก่อนจะลงมือฆ่าทิ้งอย่างโหดร้าย
- หุยะนำสิ่งที่เขาประดิษฐ์ขึ้น ไปทดลองใช้กับลูกสาวของอาจารย์ยูโกะ จนเธอสลบไป
- หุยะตั้งใจตั้งระเบิดที่เขาประดิษฐ์ขึ้นมาเอง ฆ่าทุกคนที่รวมตัวกันอยู่โรงยิมที่โรงเรียน เพื่ออยากให้เป็นข่าว

ชิโมะมูระ นาโอกิ

- นาโอกิสมรู้ร่วมคิดกับหุยะ โยนร่างที่หมดสติของมะนามิลงน้ำทิ้งๆที่รู้ว่าเธอยังไม่ตาย จึงเป็นเหตุให้มะนามิเสียชีวิตในเวลาต่อมา
- เมื่อแม่ทำอะไรขัดใจ จะทำร้ายร่างกายแม่ของตัวเอง
- นาโอกิไปที่ร้านค้าแล้วกรีดเลือดของตัวเองป้ายตามสินค้าต่างๆทั่วทั้งร้าน

มิสุกิ

- เธอไม่เห็นด้วยกับการที่เพื่อนร่วมชั้นลงทัณฑ์กับหุยะด้วยการกลั่นแกล้งโดยใช้ความรุนแรง เธอคิดว่าจำเป็นต้องมีกระบวนการศาลเพื่อป้องกันไม่ให้คนธรรมดาทั่วไปสำคัญตนผิดและคิดทำอะไรเลยเถิดมากเกินไป

อาจารย์โยะซึกิ

- ไปเยี่ยมนาโอกิที่บ้านเพื่อเพิ่มความกดดันให้นาโอกิ นอกจากนี้ยังตะโกนเสียงดังเกินความจำเป็นข้างหน้าบ้านเล่าเกี่ยวกับเรื่องที่โรงเรียน จนคนบ้าน ใกล้เรือนเคียงพากันออกมามองดู ยิ่งทำให้นาโอกิและแม่อับอาย
- ไปเยี่ยมนาโอกิที่บ้านทุกสัปดาห์ เพื่อทำให้นาโอกิประสาทเสียขึ้นเรื่อยๆ จากที่ปกตินาโอกิแค่ไม่ยอมมาโรงเรียน แต่อาจารย์โยะซึกิกำลังแย่งบ้านที่เป็นที่พักใจของนาโอกิออกไปด้วย

ชากระโตะมิยะ

- เขารู้ว่าอาจารย์ยูโกะแอบเอาเลือดของเขาไปผสมในกล่องนมของเด็กทั้งสอง เขาจึงรีบเปลี่ยนสลับกล่องนมทันที เนื่องจากเขาคิดว่า เราไม่ควรตอบแทนความเกียดชังด้วยความเกียดชัง เพราะมันไม่ได้ช่วยให้จิตใจเราดีขึ้น

2.3.ตัวละครและเหตุการณ์ที่สะท้อนด้านความสัมพันธ์ทั้ง 5

โมริกุจิ ยูโกะ

- เป็นผู้ปกครอง
คอยจับตาดูความเป็นไปของซุยะและนาโอะกิ โดยใช้อาจารย์โยะซึกิ ให้เป็นผู้มารายงาน
- มารดา-บุตร
เธอทุ่มเทความรักให้กับลูกสาวตัวเองเป็นอย่างมาก ส่วนมะนามิ ก็เชื่อฟังแม่ ในตอนที่เธออยากได้ของเล่นในห้างสรรพสินค้าพ่อแม่ของเธอบอกว่าไม่ได้ เธอก็เชื่อฟัง

วาตานาเบะ ซุยะ

- ผู้ได้ปกครอง
ซุยะต้องการนำสิ่งที่เขาประดิษฐ์ขึ้นไปเข้าร่วมประกวดแข่งขัน และจำเป็นต้องใช้ลายเซ็นของอาจารย์ยูโกะ
- เพื่อน-เพื่อน
ในช่วงแรกเป็นที่ยอมรับนับถืออย่างเงียบๆจากเพื่อนๆส่วนหนึ่ง แต่หลังจากที่เพื่อนร่วมชั้นรู้ว่ามีส่วนในการตายของมะนามิ ทุกคนก็เริ่มตีตัวออกห่าง หลังจากนั้นทุกคนก็หันมาลงทัณฑ์ซุยะโดยการกลั่นแกล้งต่างๆนาๆ นอกจากนี้ยังหลอกลูกรับนาโอะกิเป็นเครื่องมือในการทำร้ายลูกสาม
อาจารย์ยูโกะ
- มารดา-บุตร
ซุยะเติบโตมาด้วยการปลูกฝังทางด้านวิทยาศาสตร์ ทางทัศนคติโดยแม่ของเขา แต่เมื่อแม่ของเขาแยกทางกับพ่อ ซุยะก็พยายามที่จะเรียกร้องความสนใจจากแม่ของเขาด้วยการสร้างสิ่งประดิษฐ์เข้าร่วมประกวดระดับโรงเรียน

ชิโม่ มุระ นาโอกิ

- ผู้ได้ปกครอง

นาโอกิป่วยเป็นโรคทางจิตใจเนื่องจาก การกระทำของอาจารย์ยูโกะ ที่นำเลือดมาใส่ในนมกล่องของเขา และเขาหวาดกลัวว่าจะติดโรคเอดส์ นอกจากนี้นาโอะก็ยังมีอาการหวาดกลัว อาจารย์โยะซึกิและมิสุกิ ทุกครั้งที่ทั้งสองมาเยี่ยมบ้าน เขาคิดว่าทุกคนกำลังพยายามฆ่าเขา

นาโอกิมีพฤติกรรมที่หยาบคายและแย่งต่อแม่ของเขา หลังจากดื่มนมกล่องและถูกอาจารย์ยูโกะบีบบั่นความจริงจากเขา

- มารดา-บุตร

แม่ของนาโอกิมักจะชื่นชมลูกว่า เป็นเด็กที่มีจิตใจอ่อนโยน แต่นั่นกลับทำให้นาโอกิรู้สึกสมเพชตัวเอง

- เพื่อน-เพื่อน

เพื่อนในห้องเรียนส่งการ์ดอวยพรที่มีเนื้อหาว่า นาโอกิเป็นคน ไร้ค่าและไม่สมควรมีชีวิตอยู่มาให้

มิสุกิ

- เพื่อน-เพื่อน

มิสุกิถูกเพื่อนร่วมชั้นกล่าวหาว่าเอาเรื่องที่กลั่นแกล้งชูยะ ไปฟ้องอาจารย์โยะซึกิ ทำให้เธอถูกร่วมห้องเรียนกลั่นแกล้ง

อาจารย์โยะซึกิ

- ผู้ได้ปกครอง

โยะซึกิมีความเกี่ยวข้องกับอาจารย์ยูโกะ เขาแสร้งเป็นห่วงนาโอะกิและไปเยี่ยมที่บ้าน เพื่อดูสภาพของนาโอะกิให้เห็นกับตาแล้วเอาไปรายงานอาจารย์ยูโกะ

3.แนวคิดของขงจื้อที่สะท้อนในวรรณกรรมเรื่องคำสารภาพ

วรรณกรรมเรื่อง คำสารภาพ เป็นวรรณกรรมญี่ปุ่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความรัก ความเกลียดชัง ในจิตใจของมนุษย์ โดยเกิดขึ้นมาจากการกระทำของคนใดคนหนึ่งแล้วส่งผลกระทบต่อไปเป็นทอดๆ ในวรรณกรรมเรื่องนี้ มีนัยยะของปรัชญาขงจื้อแฝงอยู่ด้วย คือ เรื่องความสัมพันธ์

มนุษยธรรม การอ่อนน้อมแต่ไม่มีจริยธรรมจะกลายเป็นเรื่องเหน้อยเปล่า ระมัดระวังแต่ไม่มีจริยธรรม จะกลายเป็นความหวาดกลัว กล่าวหาญแต่ไม่มีจริยธรรม จะกลายเป็นก่อการร้าย ชั่วตรงแต่ไม่มีจริยธรรม จะกลายเป็นภัยแก่คนอื่น

“การกระทำผิดของแต่ละคน เป็นไปตามประเภทความผิดของเขา ดูการกระทำผิด ในประเภทใดของเขา ก็จะรู้ว่าเขามีเมตตาธรรมมากน้อยเพียงใด” ล.เสถียรสุต (2533)

“มนุษย์มีธรรมชาติที่ชั่วร้ายเป็นพื้นฐาน” ทำให้ต้องมีการควบคุมและอบรมสั่งสอนให้ยึดมั่นคุณธรรมอย่างจริงจัง อนันต์ จันทร์เจริญ (2554)

3.1.เรื่องความสัมพันธ์

คนเรามีโซ่อยู่โดดเดี่ยว จะต้องเกี่ยวข้องกับคนอื่นด้วย เมื่อมีความเกี่ยวข้องกับ สังคมก็เกิดขึ้น และเมื่อมีการเกี่ยวข้องกับ ก็จำเป็นต้องมีหลักในการปฏิบัติต่อกัน จึงเป็นเหตุให้ ขงจื้อ ได้จัดความเกี่ยวข้องหรือความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. ผู้ปกครองกับผู้ใต้ปกครอง โดยผู้ปกครองแสดงความนับถือให้เกียรติส่วนผู้อยู่ใต้ปกครองก็ต้องจงรักภักดี
2. บิดามารดากับบุตรธิดา โดยบิดามารดาให้ความเมตตากรุณา ส่วนบุตรธิดาก็มีความกตัญญูทดแทน
3. สามีกับภรรยา โดยสามีมี่คุณธรรม ฝ่ายภรรยาก็ต้องเชื่อฟัง
4. พี่กับน้อง โดยพี่วางตัวให้สมกับเป็นพี่ ส่วนน้องก็เคารพเชื่อฟัง
5. เพื่อนกับเพื่อน ต่างก็ต้องทำตัวให้น่าเชื่อถือและไว้วางใจกันได้

ขงจื้อมีความเห็นว่า ความยุ่งยากที่เกิดขึ้นในสังคม ก็เพราะคนไม่ทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ เช่น บิดามารดาไม่เลี้ยงดูบุตรธิดาให้ดี บุตรธิดาก็ไม่มีความกตัญญูทดแทนต่อบิดามารดา เป็นต้น ผลก็คือ จะเกิดความเดือดร้อนต่างๆที่ตกแก่สังคม ทำให้สังคมเดือดร้อน แต่ตรงกันข้าม หากทุกคนทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ ปัญหาความวุ่นวายของสังคมก็จะหมดไป เพราะฉะนั้นการทำหน้าที่ของตนให้ดีจึงสำคัญ ฟั้น ดอกบัว (2532)

3.2 เรื่องมนุษยธรรม

เมื่อแยกมนุษยธรรมออกให้ละเอียด ก็จะเห็นว่า มนุษยธรรมประกอบด้วย ชาติ สำคัญ 2 สิ่ง
 สิ่งแรกคือความรู้สึกเมตตากรุณาต่อผู้อื่น และอีกสิ่งหนึ่งคือความเคารพในเกียรติของมนุษย์และ
 ของตน อาจกล่าวได้ว่าเป็นความใจกว้าง ใจดี ความซื่อสัตย์ ความสุจริต ความมีใจบุญ ดอกบัว
 ขาว (2513)

มนุษยธรรม หรือ เหริน หมายถึงภาวะระหว่างมนุษย์ ความเป็นมนุษย์นั้นเกิดขึ้นใน
 ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ในขณะเดียวกัน เหรินก็กำหนดความเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่าบางประการ
 ที่เป็นเครื่องบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นคน คุณลักษณะดังกล่าว ได้แก่ ความรักมนุษย์

การมีเหรินหรือการรักมนุษย์นี้เป็นเครื่องแสดงความเมตตาอาทรระหว่างมนุษย์ ซึ่งพัฒนามาจาก
 ความผูกพันสนิทซึ่งระหว่างบิดามารดาและบุตรหลานเป็นเบื้องต้น

มนุษยธรรมในฐานะความรักมนุษย์แสดงออกในความสัมพันธ์อันยิ่งใหญ่สองชุดคือ
 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง-ผู้ใต้ปกครอง และความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา-บุตร ซึ่งสิ่งนี้
 เองเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นของการมีความรัก หรือความเกลียดของมนุษย์

3.2.1. ความรัก ความเกลียด

การมีมนุษยธรรมคือการรักมนุษย์ แต่การรักมนุษย์ในฐานะมนุษยธรรมนี้ เป็น “ความรัก”
 พิเศษเฉพาะ ซึ่งแสดงรากฐานแห่งความเป็นคน รากฐานประการนี้เองเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นต่อการมี
 ความรักหรือความเกลียดอื่นๆ

หลุนอิว เล่มที่ 4 บทที่ 3 บันทึกไว้ว่า

อาจารย์กล่าวว่า “ มีแต่ผู้มนุษยธรรมเท่านั้น สามารถรักมนุษย์ สามารถเกลียดมนุษย์” ความ
 รักหรือความเกลียดต้องผ่านการกำกับบ่มเพาะ หรือขัดเกลาจากมนุษยธรรมก่อน จึงจะรักเกลียดได้
 ในฐานะมนุษย์ ความรักหรือความเกลียดที่เป็นจุดเน้นเฉพาะในที่นี้มีใช้ความรักหรือความเกลียด
 ทั่วไป แต่เป็นความรักที่มีเป้าหมายเฉพาะคือรักมนุษย์ หรือเกลียดมนุษย์ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ หลุน
 อิว บทนี้กำลังทำให้มนุษยธรรมเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ หรือ เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นของความรู้สึกรักหรือ

เกลียดระหว่างมนุษย์ ทั้งนี้ เพราะหากไม่มีมนุษยธรรมเป็นรากฐานแล้ว ความรักหรือความเกลียดของมนุษย์ก็จะจะเป็นไปตาม สัญชาตญาณ แรงปรารถนา หรือผลประโยชน์เฉพาะตน สุวรรณสาธาอนันท์ (2551)

3.3. ความรู้สึกผิดชอบ (จง)

“ความรู้สึกผิดชอบ” (จง) เป็นการปฏิบัติในแง่บวกที่มุ่งไปสู่ “มนุษยธรรม” (เหยิน) และ “ความชอบธรรม” (อี) หลักสำคัญมีอยู่ว่า “จงปฏิบัติต่อบุคคลอื่นให้เหมือนกับที่ท่านต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อท่าน” ขงจื๊อกล่าวว่า

มนุษย์แห่งเหยินคือบุคคลที่เมื่อต้องการเจอจนตนเองก็เจอจนบุคคลอื่นด้วยเมื่อต้องการพัฒนาตนเองก็พัฒนาบุคคลอื่นด้วยการมีความสามารถคำนึงถึงเพื่อที่จะปฏิบัติต่อบุคคลอื่นให้เหมือนกับตัวเองนั่นแหละสิ่งที่เรียกว่าการปฏิบัติเหยิน

“จงปฏิบัติต่อบิดาของท่านให้เหมือนกับที่ท่านต้องการให้บุตรของท่านปฏิบัติต่อท่าน... จงปฏิบัติต่อผู้ปกครองของท่านให้เหมือนกับที่ท่านต้องการให้ผู้อยู่ใต้ปกครองของท่านปฏิบัติต่อท่าน... จงปฏิบัติต่อพี่ชายของท่านให้เหมือนกับที่ท่านต้องการให้น้องชายของท่านปฏิบัติต่อท่าน... จงปฏิบัติเป็นตัวอย่างต่อเพื่อนให้เหมือนกับที่ท่านต้องการให้เพื่อนของท่านปฏิบัติต่อท่าน”

4. สรุปผลการวิจัย

วรรณกรรมญี่ปุ่นเรื่องคำสารภาพสะท้อนปรัชญาขงจื๊อในเรื่องมนุษยธรรมและความสัมพันธ์ทั้ง 5 ได้อย่างเด่นชัดที่สุดโดยมองจากตัวละครแต่ละตัวในเรื่องยกตัวอย่างเช่น โมริกุจิโยโกะครูประจำชั้นในเรื่องมนุษยธรรมตัวละครนี้มีความเกลียดแค้นต่อลูกศิษย์ทั้งสองเธอหวังจะให้ลูกศิษย์ของเธอได้รับรู้ถึงการสูญเสียคนที่รักมากที่สุดบ้าง โดยในท้ายที่สุดสิ่งที่เธอได้ทำกับลูกศิษย์ของเธอทำให้ได้รู้ว่าเธอมีจิตใจที่โหดเหี้ยมและเต็มไปด้วยความเกลียดชังนอกจากนี้ตัวละครนี้ยังแสดงปรัชญาขงจื๊อด้านความสัมพันธ์ทั้ง 5 ด้วยคือ โมริกุจิโยโกะเป็นทั้งผู้ปกครองคือคอยจับตาดูความเคลื่อนไหวของลูกศิษย์ทั้งสองมีอำนาจเหนือกว่าพวกเขาและมีความสัมพันธ์แบบมารดาต่อบุตรด้วย

วาทานาเบะหุระตัวละครนี้ได้สะท้อนเรื่องมนุษยธรรมออกมาไม่ว่าจะเป็นเรื่องการโหดร้ายทารุณต่อสัตว์หรือกับลูกมะนามิลูกสาวของโมริกุจิโยโกะในเรื่องความสัมพันธ์ทั้ง 5 เขาเป็นทั้งผู้ได้ปกครองโดยอยู่ภายใต้การปกครองของโมริกุจิโยโกะมีความสัมพันธ์กับเพื่อนโดยตอนแรกได้รับ

การยอมรับเรื่องความสามารถแต่หลังจากเพื่อนในห้องรู้ว่าเขามีส่วนในการฆ่ามะนามิเขาก็เริ่มถูกเพื่อนร่วมชั้นกลั่นแกล้งและความสัมพันธ์เรื่องมารดากับบุตรชุกะพยายามเรียกร้องความสนใจจากแม่ที่ทิ้งเขาไปตั้งแต่เด็ก โดยการเข้าประกวดการแข่งขันทางวิทยาศาสตร์แต่เขากลับนำความสามารถของตัวเองมาใช้ในทางที่ผิดจนผลสุดท้ายผู้ที่ได้รับผลการกระทำของเขาก็คือแม่ที่เขารักมากที่สุด

ซิโมะมูระนาโอกิตัวละครนี้ได้สะท้อนเรื่องมนุษยธรรมได้แก่การที่เขาร่วมมือกับชุกะในการแกล้งมะนามิจนทำให้มะนามิเสียชีวิตในที่สุดและในเวลาที่เขาารู้สึกหวาดกลัวว่าตัวเองจะติดเชื้อ HIV ทำให้เขาทำร้ายร่างกายแม่ของตัวเองจนกระทั่งในตอนสุดท้ายเขาพลั้งมือฆ่าแม่ตัวเองไปในที่สุดในเรื่องความสัมพันธ์ทั้ง 5 เขาเป็นผู้ได้ปกครองของ โมริกุจิยูโกะเนื่องจาก โมริกุจิได้ข่มขู่ใส่เชื้อ HIV ลงไปในนมกล่องที่เขาดื่มในส่วนความสัมพันธ์ของนาโอกิกับเพื่อนเขาถูกเพื่อนในห้องแกล้งโดนการส่งการ์ดมาให้ที่บ้านและเขียนในทำนองที่ว่านาโอกิไม่สมควรมีชีวิตอยู่

จากการได้ทำการวิเคราะห์ตัวละครเรื่องคำสารภาพโดยใช้แนวคิดปรัชญาขงจื้อเป็นเครื่องมือแล้วทำให้ทราบว่าวรรณกรรมเรื่องนี้สะท้อนเรื่องมนุษยธรรมเรื่องความสัมพันธ์ต่อครอบครัวเรื่องของจิตใจของมนุษย์ออกมาและทำให้ทราบว่าวรรณกรรมของประเทศญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลแนวคิดของขงจื้อไปโดยมีการประยุกต์ให้เหมาะสมกลมกลืนกับสภาพสังคมของตน

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์ภาษาไทย

ดอกบัวขาว. ชีวประวัติและคำสอนขงจื้อ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงธน, 2513

พิน ดอกบัว. ปางปรัชญาจีน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สยาม , 2532

มินา โตะ คะนะเอะ. คำสารภาพ. กรุงเทพฯ : แพรวสำนักพิมพ์ , 2555

ล.เสถียรสุด. คัมภีร์ขงจื้อ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ก. ไก่, ปี 2533

สุวรรณาสถาอานันท์. หลุนอี่ว:ขงจื้อสนทนา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเพ่นบุ๊กส์, 2554

อนันต์ จันท์เจริญ. รวยด้วยปรัชญาจีน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ณ ดา , 2554